

Виконавчий комітет Вінницької міської ради

Моніторинговий звіт щодо реалізації у 2020 році ініціативи ЮНІСЕФ «Громада, дружня до дітей та молоді» у Вінницькій міській територіальній громаді

Вінниця - 2021

ЗМІСТ

1.	Вступ	3
2.	Узагальнені результати моніторингу реалізації ініціативи ЮНІСЕФ «Громада, дружня до дітей та молоді» у Вінницькій міській територіальній громаді у 2020 році	4
3.	Узагальнені результати моніторингу реалізації ініціативи ЮНІСЕФ «Громада, дружня до дітей та молоді» у Вінницькій міській територіальній громаді за період 2018-2020 рр.	7
4.	Впровадження Плану дій з реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» у Вінницькій міській територіальній громаді у 2020 році	9
4.1.	Ціль 1. Кожна дитина та молода людина відчуває визнання, повагу та справедливе ставлення у своїй громаді	9
4.2.	Ціль 2. Кожна дитина та молода людина живе у безпечному та чистому середовищі	12
4.3.	Ціль 3. Кожна дитина та молода людина має право насолоджуватись життям в сім'ї, іграми та відпочинком	17
5.	Успішні практики покращення життя дітей та молоді у Вінницькій міській територіальній громаді	21
6.	Висновки та пропозиції	27
7.	Додатки	

1. ВСТУП

У 2020 році у Вінницькій міській територіальній громаді продовжувалась робота з реалізації глобальної ініціативи Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) «Громада, дружня до дітей та молоді».

Реалізуючи План ініціативи у 2018-2020 роках проведено заходи відповідно до трьох пріоритетних напрямків: забезпечення поваги та справедливого ставлення до дітей та молоді у громаді, створення безпечного середовища та забезпечення права на дитинство.

З метою здійснення оцінки виконання планових завдань у Вінницькій міській ОТГ у січні–лютому 2021 року проведено моніторинг реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» за підсумками 2020 року та усього періоду реалізації ініціативи з 2018 по 2020 рік.

Мета моніторингового дослідження - здійснити порівняльний аналіз досягнутих результатів із запланованими, визначити проблемні питання, зробити висновки, на основі яких скорегувати План реалізації ініціативи на наступний період з 2021 по 2023 рік.

Для проведення моніторингу у січні 2021 року проведено опитування дітей та молоді, батьківської громадськості, узагальнено дані статистичних та адміністративних даних структурних підрозділів Вінницької міської ради, інших організацій та установ.

План дій з реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» у Вінницькій міській ОТГ включає в себе три цілі, роботу над якими описано у розділі 3 Моніторингового звіту. Проте у Вінницькій громаді робота із забезпечення прав дітей охоплює усі 5 напрямків концептуальної рамки ініціативи, тому моніторингом також охоплені питання, які не включені до Плану дій.

Узагальнення даних моніторингового дослідження здійснено Департаментом освіти Вінницької міської ради. Результати моніторингу описані у розділах 2-4 даного звіту.

2. Узагальнені результати моніторингу реалізації ініціативи ЮНІСЕФ «Громада, дружня до дітей та молоді» у Вінницькій міській територіальній громаді у 2020 році

Результати моніторингу реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» у Вінницькій МТГ узагальнено на основі кількісних та якісних показників індикаторів Плану моніторингу й оцінки реалізації ініціативи (далі План моніторингу), а також відповідно до Переліку обов'язкових індикаторів, що застосовується ЮНІСЕФ для оцінки прогресу становища дітей та молоді в громаді. Повний перелік показників індикаторів за підсумками 2020 року викладено у додатках 1-3.

Встановлено, що План реалізації ініціативи у 2020 році у Вінницькій міській ОТГ виконано на 93% (із 73 заходів плану виконано 68). Серед невиконаних завдань: не проведені через карантинні обмеження фестиваль творчості «Повір у себе» із залученням дітей та молоді з функціональними обмеженнями, тижневик родинно-сімейного виховання «Сімейні цінності» у закладах загальної середньої освіти, безоплатні вистави, дитячі свята в театрах, кінотеатрах, розважальних центрах для дітей з дітьми, які опинились у складних життєвих обставинах. Також у 2020 році не відбулось набору бажаючих до гуртків раннього розвитку для дітей віком від 3 місяців до 3 років на базі дитячої школи мистецтв «Вишенька» та не облаштовано нових зелених зон у громаді.

Із 162 показників індикаторів, визначених у Плані моніторингу, у 151 було досягнуто прогресу у порівнянні з даними за 2019 рік. Загалом 93% запланованих показників досягнуто повною мірою або частково.

На реалізацію заходів Плану реалізації ініціативи у 2020 році з бюджету Вінницької МТГ виділено 427530,141 тис. грн., що на 25799,193 тис. грн (6%) більше у порівнянні з 2019 роком.

У ході моніторингу проаналізовано діяльність громади відповідно до цілей, визначених у Плані реалізації ініціативи.

Ціль 1. Кожна дитина та молода людина відчуває визнання, повагу та справедливе ставлення у своїй громаді

Основні досягнення

- ✓ Збільшено кількість інклюзивних класів у школах та інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти, відповідно на 9% у школах та на 2% у дитячих садках зросла частка дітей, охоплених інклюзивним навчанням.
- ✓ У 2020 році зросла кількість дітей соціально вразливих категорій, які безоплатно навчаються у мистецьких школах. Станом на 01.01.2021р. кількість таких дітей становить 603 (у 2019 р. – 566 дітей).
- ✓ У 2020 році діючі два інклюзивно-ресурсні центри надали 1834 консультації батькам дітей громади, що на 809 більше, ніж у минулому 2019 році.
- ✓ На 5% у порівнянні з 2019 роком збільшено кількість закладів загальної середньої та дошкільної освіти, облаштованих пандусами. Станом на 01.01.2021 р. цей показник складає 49% від загальної кількості закладів (у 2018 році – 36%).

- ✓ Збільшено кількість встановлених звукових світлофорів для безпечного переміщенні по місту дітей та молоді з порушенням зору. Станом на 01.01.2021р. їх у Вінниці – 156, у 2018 р. – 115.
- ✓ Підвищено рівень доступності до послуг дошкільної освіти для дітей з різних мікрорайонів міста шляхом створення нових місць у закладах дошкільної освіти. У 2020 році додатково відкрито групу на 20 місць у ЗДО №10 та новий приватний заклад дошкільної освіти «Baby Best» на 80 місць, що дало змогу зменшити показник кількості дітей дошкільного віку на 100 місць в закладах дошкільної освіти. (у 2018 році на 100 місць в ЗДО – 159 дітей, станом на 01.01.2021 р. – 144 дитини).
- ✓ 1 вересня 2020 року у Вінниці відкрито нову сучасно обладнану гімназію, що забезпечило доступність до якісних освітніх послуг для 1337 дітей, які проживають у мікрорайоні Поділля.

Проте у ході моніторингу виявлено і проблемні питання. Ситуація з поширенням епідемії інфекційного захворювання Covid-19 та запроваджені у зв'язку з цим карантинні обмеження вплинули на життя та настрої мешканців громади. Результати опитування свідчать про зниження на 10% у дітей та молоді з інвалідністю відчуття благополуччя. Незважаючи на те, що парк громадського транспорту поповнили ще на дві одиниці низькополич тролейбусів, на 11% знизився рівень оцінки громадського транспорту «дружності» до людей візках. На 7% знизився рівень задоволеності інклюзивним простором.

Ціль 2. Кожна дитина та молода людина живе у безпечному та чистому середовищі

Основні досягнення

- ✓ За даними опитування 90% дітей та молоді вважають Вінницю безпечною для проживання (у 2019 році – 89%).
- ✓ У 2020 році на 10% зменшено відсоток зафіксованих під час рейдів фактів продажу неповнолітнім алкоголю та тютюнових виробів у торговельних точках Вінницької МТГ.
- ✓ Розширено мережу засобів відеоспостереження за дотриманням порядку у громадських місцях, у тому числі у закладах освіти. Загалом встановлено 816 відеокамер (у 2019 р. - 600), у школах і дитячих садках кількість відеокамер зросла з 185 до 192, і наразі усі комунальні заклади загальної середньої та позашкільної освіти облаштовані засобами відеоспостереження.
- ✓ Продовжено систематичну роботу по забезпеченню комфортних безпечних умов перебування дітей у школах та закладах дошкільної освіти. Станом на 01.01.2021 р. будівлі 33 закладів загальної середньої та дошкільної освіти термомодернізовано (у 2019 році – 24 заклади).
- ✓ З метою забезпечення здорового харчування дітей у 2020 році проведено модернізацію харчоблоків у закладах освіти. Станом на 01.01.2021 року модернізовано харчоблоки у 8 школах та 14 дитячих садках (у 2018 році сучасно обладнані харчоблоки мали 16 закладів).

- ✓ Восени 2020 року у 5 школах висаджено 269 дерев і кущів в рамках акції «Зелена хвиля» (Станом на 01.01.2020 р. акцією було охоплено 17 шкіл, на 01.01.2021 – 22 школи).
- ✓ На 5% збільшилась частка дітей, які вважають дорогу зі школи додому безпечною.

Разом з тим, слід зазначити, що збільшилась частка дітей 11-18 років, які вказують, що піддавались насильству вдома. Загалом у 2020 році у громаді зафіксовано 6 випадків домашнього насильства щодо дітей. Усі сім'ї взято під соціальний супровід.

Ціль 3. Кожна дитина та молода людина має право насолоджуватись життям в сім'ї, іграми та відпочинком

Основні досягнення

- ✓ Збільшився відсоток дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які виховуються у сімейних формах виховання чи усиновлені (2019 р. – 90%, 2020 р. – 94,5%). Загалом у 2020 році до сімейних форм виховання (під опіку, піклування, до прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу) влаштовано 31 дитину, усиновлено 6 дітей громади.
- ✓ У 2020 році встановлено та оновлено спортивно-ігрові майданчики: на прибудинкових територіях - 2 майданчики, у школах і дитячих садках - 7
- ✓ 80% опитаних дітей вказали, що поруч з їх будинком є майданчик для ігор і спорту (у 2018 році цей показник складав 72%).
- ✓ Реалізовані громадські ініціативи щодо благоустрою та облаштування зон відпочинку для дітей та батьків:
 - проведено реконструкцію волейбольного майданчика на території КП «Центральний міський стадіон».
 - реконструйовано спортивний майданчик на площі Шкільній.
- ✓ У 2020 році спортивну інфраструктуру громади поповнили 2 нових спортивних ядра на базі шкіл №20 та №33.
- ✓ На території Вінницької МТГ у 60 розважальних центрах та закладах ресторанного господарства громади (у 2019 р. – у 51 закладах) передбачено проведення різноманітних дитячих свят та є дитячі меню, 36 об'єктів ресторанного господарства та торгівельних центрів міста (у 2019 р. – 32 об'єкта) обладнано спеціальними дитячими кімнатами, 30 (у 2019 р. - 26) - мають дитячі майданчики.

Найбільшого впливу внаслідок карантинних обмежень 2020 року зазнали сфера дозвілля та відпочинку. Низка культурно-мистецьких, розважальних заходів для дітей та молоді були відмінені або проведені у режимі онлайн. Це спричинило зниження на 19% значення показника задоволеності якістю організації відпочинку та дозвілля для дітей та молоді у громаді, за даними опитування цей показник у 2020 році склав 64% проти 83% у 2019 році.

На 11% зменшилась і частка дітей та молоді, які відпочивали за межами міста більше, ніж один тиждень (2019 р.- 80%, 2020 р. – 69%).

3. Узагальнені результати моніторингу реалізації ініціативи ЮНІСЕФ «Громада, дружня до дітей та молоді» у Вінницькій міській територіальній громаді за період 2018-2020 рр.

За результатами проведеного моніторингу встановлено, що План реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» у Вінницькій міській територіальній громаді у звітному періоді з грудня 2018 по грудень 2020 року виконано на 93%. За період реалізації ініціативи на потреби дітей та молоді, створення для них комфортних умов проживання із можливістю розвиватися, вільно висловлювати свою думку, з бюджету громади виділено 1 079 677,349 тис. грн. Щорічно частка видатків на потреби дітей та молоді складає близько 35% загальної суми видатків з бюджету.

Аналіз даних відповідно до переліку обов'язкових індикаторів, що застосовується ЮНІСЕФ для оцінки прогресу становища дітей та молоді в громаді (додаток 3), показав, що із 67 показників індикаторів у 51 (76%) досягнуто запланованого значення повністю або в частковій мірі.

Як уже зазначалось, розповсюдження епідемії COVID-19 та запровадження карантинних обмежень вплинуло на життя мешканців громади та їх настрої. Як наслідок, спостерігається погіршення результатів опитування членів громади. Тому серед показників, які погіршились у 2020 році:

- частка дітей, які відпочивали більше ніж 1 тиждень протягом року поза межами свого міста (відвідували дитячий табір, відпочивали із батьками тощо) (69%);
- частка дітей та молоді, які займаються спортом щонайменше 1 раз в тиждень (не враховуючи шкільні заняття фізкультури) (72%);
- частка дітей, які відвідували культурний захід (виставу, цирк, концерт, виставку тощо) протягом останніх 12 місяців (61%);
- рівень задоволення дітей та батьків якістю організації відпочинку та дозвілля для дітей та молоді в громаді (64%);
- рівень задоволення дітей (8-12), дітей (13-17) та батьків дітей шкільного віку (6-12) якістю середньої освіти (75%);
- частка батьків, які вважають, що у громаді забезпечено безперешкодний доступ із дитячими візочками до громадських будівель (61%) та транспортна система є «дружньою» до батьків із дитячими візочками (60%).

Серед індикаторів, у показниках яких досягнуто прогресу за період реалізації ініціативи:

- частка дітей, охоплених інклюзивним навчанням, від загальної кількості дітей з особливими освітніми потребами (2018р. – 7,7%, 2020 – 17%);
- частка шкіл, у яких забезпечено безперешкодний доступ для осіб з обмеженою мобільністю (2018р. – 50%, 2020 – 59%);
- частка дітей сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування, які виховуються в сімейних формах виховання (2018р. – 89,5%, 2020 – 94,5%);
- частка дітей та молоді, які знають про можливість участі у громадському житті громади (2018р. – 54%, 2020 – 67%);

- кількість дитячих та молодіжних проєктів/ініціатив, які отримали фінансування від громади (2018р. – 2, 2020 – 36);
- частка батьків, які мають доступ до дитячих садочків, до яких зручно добиратись із дому чи роботи (2018р. – 85%, 2020 – 88%);
- частка дітей і батьків, які вказали на те, що в районі будинку (на відстані не більше 15 хвилин пішої доступності) є місця, де діти можуть перебувати в контакті з природою (2018р. – 71%, 2020 – 83%).

За час реалізації ініціативи у Вінницькій громаді збудовано та відкрито нову школу, відділення постнатальної реабілітації та другого етапу виходжування передчасно народжених дітей у міському Центрі матері та дитини, значно покращено спортивну інфраструктуру: побудовано 3 спортивних ядра, 10 спортивних майданчиків на території громади, встановлено та оновлено 20 спортивних та ігрових майданчиків у закладах загальної середньої та дошкільної освіти, відкрито новий комплексний заклад позашкільної освіти Центр розвитку «Origami».

З метою розвитку дитячої та молодіжної партисипації у 2019 році запроваджено два конкурси «Бюджет шкільних проєктів» та конкурс учнівських екологічних ініціатив «Ековектор», які створюють для школярів громади можливість пропонувати та реалізовувати свої ідеї щодо розвитку закладів, у яких навчаються, та всієї громади.

Важливими досягненнями Вінницької громади є перемоги у першому Міжнародному конкурсі кращих практик для натхнення спільноти громад, дружніх до дітей і молоді - 2019 (Child Friendly Cities Inspire Awards 2019), який організовано Дитячим фондом ООН ЮНІСЕФ, та Всеукраїнському конкурсі «Кращі практики місцевого самоврядування 2020» в номінації «Влада та громада: інформування, діалог, участь» з проєктом «Партисипація молоді для вирішення екологічних проблем» (2020 р.).

4. Впровадження Плану дій з реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» у Вінницькій міській територіальній громаді у 2020 році

У ході впровадження Плану дій з реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» у Вінницькій міській ОТГ у 2019 році проведено низку заходів, спрямованих на досягнення поставлених цілей. Про деякі з них йдеться у даному розділі.

4.1. Ціль 1. Кожна дитина та молоді людина відчуває визнання, повагу та справедливе ставлення у своїй громаді

Для того, щоб діти з особливими освітніми потребами соціалізувались, спілкувались з однолітками та мали можливість отримувати знання, у закладах освіти створюють інклюзивні групи та класи. На кінець 2020 року у 25 садочках Вінницької МТГ з 55 і у 27 школах із 38 вже створено інклюзивні групи та класи, у яких здобувають освіту 257 дітей (69 – в ЗДО, 188 – в ЗЗСО). У закладах освіти для кожної дитини з особливими освітніми потребами, яка навчається за інклюзивною формою, розроблені індивідуальні програми розвитку, де передбачаються корекційно-розвиткові заняття.

У громаді функціонують 2 інклюзивно-ресурсні центри, спеціалісти яких проводять консультації з батьками, здійснюють психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, надають корекційні послуги. У 2020 році спеціалістами ІРЦ було надано 1834 консультації, проведено 645 комплексних психолого-педагогічних оцінок розвитку дитини.

З 2007 року у Вінниці функціонує комунальний заклад «Міський центр соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями «Гармонія». У 2020 році клієнтами центру були 128 дітей та молодих людей віком від 7 до 35 років. Для підготовки дітей з інвалідністю до школи у Центрі організовано навчання за програмою «Дошколярик».

10 жовтня 2020 року у Вінниці в ТРЦ «МегаМолл» відбулась традиційна спартакіада серед дітей та молоді з інвалідністю «Здоровий духом». Організували та провели спортивну подію комітет по фізичній культурі і

спорту Вінницької міської ради, громадська організація «Гармонія» та ТРЦ «МегаМолл».

Змагання відбулись з таких видів спорту: боулінг, більярд, настільний теніс, настільний хокей, баскетбол. Переможці та призери були нагороджені кубками, медалями, грамотами та подарунками від комітету по фізичній культурі і спорту.

Щороку для дітей із багатодітних родин у Вінниці організують розважальні заходи, конкурси, відвідування дитячих вистав. Так, у грудні 2020 року 300 дітей з багатодітних родин відвідали ляльковий театр, де переглянули святкову новорічну виставу. А також для них влаштували фотосесію з казковими героями та Святим Миколаєм.

Департаментом соціальної політики було придбано квитки до Вінницького академічного обласного театру ляльок «Золотий ключик» для дітей з багатодітних сімей, які мешкають на території Вінницької міської територіальної громади та перебувають на обліку в Єдиному державному реєстрі осіб, які мають право на пільги.

У березні-квітні 2020 року, під час карантину, запровадженого внаслідок

розповсюдження пандемії COVID-19, у Вінниці найбільш незахищеним категоріям населення доставляли продуктові набори. Їх роздали в т.ч. і сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах, та родинам з дітьми, які знаходяться під опікою і піклуванням, самотніми мамам, які виховують дітей з інвалідністю. Загалом роздали 15

000 продуктових наборів.

З метою забезпечення доступності мешканцям громади до дошкільної освіти щороку розширюється мережа закладів дошкільної освіти. У 2020 році додатково відкрито групу на 20 місць у ЗДО №10 та новий приватний заклад дошкільної освіти «Baby Best» на 80 місць. Окрім того, майже завершено будівництво нового дитячого садка №33 на 110 місць, відкриття якого заплановане на II квартал 2021 року.

1 вересня 2020 року 1300 дітей Вінниці пішли до нової гімназії, яку відкрили в мікрорайоні Поділля. Навчальний заклад будували з 2015 року. Це третій заклад загальної середньої освіти в місті, який побудовано за часи незалежності України.

4.2. Ціль 2 . Кожна дитина та молода людина живе в безпечному та чистому середовищі

У 2020 році продовжувалась робота по створенню безпечних та комфортних умов проживання дітей та молоді у громаді.

Проведено інформаційно-просвітницькі заходи з профілактики правопорушень, популяризації безпечної поведінки. Серед них: інформаційний марафон «Здоров'я як стиль життя», декадник «16 днів проти насильства», декадник толерантності, конкурс відеоробіт та мотиваційних постерів «Молодь обирає здоров'я» та марафон, організований та проведений Дитячою дорадчою радою «Марафонимо з ДДР».

Упродовж 2020 року проведено спільні рейди дитячих омбудсменів зі спеціалістами Вінницького міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, співробітниками Вінницького міського відділу поліції Головного управління Національної поліції у Вінницькій області та представниками Ради підприємців при міському голові

з метою контролю за дотриманням законодавства щодо заборони продажу тютюнових виробів та алкоголю неповнолітнім. Із проінспектованих 15 точок продажу, в 4-х з них зафіксовано правопорушення. Із порушниками проведено профілактичні бесіди щодо

заборони продажу алкогольних та тютюнових виробів неповнолітнім.

Продовжено роботу Громадського представництва уповноважених з прав дітей. Службою у справах дітей омбудсмени долучені до впровадження таких проєктів:

- теоретико-пізнавальний проєкт «Право для наймолодших»: протягом 2020 року проведено 4 інтерактивних заняття на правову тематику з дітьми початкових класів шкіл міста;
- проєкт «Діти-дітям»: дитячі омбудсмени проводили тренінги та розваги у Вінницькому обласному центрі соціально-психологічної реабілітації дітей та навчально-реабілітаційному центрі «Промінь» (всього 4 заходи);
- створена команда дитячих омбудсменів, яка бере участь у міському турнірі з правових дебатів.

Важливо, коли у дитячих садочках створені не лише комфортні та безпечні умови для перебування дітей, а й особлива аура. Таким, після реконструкції, став дошкільний заклад №52. Його вихованців тепер чекають кумедні герої – котики, які «живуть» на оновленому фасаді. Головне, що ідея сподобалась дітям.

У самому закладі, який будували за радянськими стандартами ще у 70-х роках минулого століття, виконали цілий комплекс заходів з термомодернізації. Замінили покрівлю, вікна та двері, утепили цоколь та стіни. Це було вкрай необхідно, адже садочок був одним з найбільш енергозатратних у місті. Тепер будівля не лише краще зберігатиме тепло, а і влітку у групах буде оптимальна температура. Загалом у 2020-ому році проведено термомодернізацію 5-ти садочків.

Важливим завданням у створенні безпечних умов для дітей є питання,

забезпечення здорового харчування у закладах освіти. З цією метою у Вінницькій громаді значна увага приділяється модернізації харчоблоків у закладах дошкільної та загальної середньої освіти. Станом на 01.01.2021 р. оновлено на встановлено нове обладнання у харчоблоках 8-ми шкіл та 14 дитячих садків. У 2020 році з бюджету Вінницької міської

територіальної громади на ці потреби виділено 685, 503 тис. грн.

Підвищенню рівня безпеки у Вінницькій міській ОТГ сприяє робота муніципального ситуаційного центру. Офіційно роботу центру розпочато у 2018 році і з того часу у Вінниці значно побільшало камер відеонагляду. На кінець 2020 року у громадських місцях розташовано 816 відеокамер, 192 камери допомагають спостерігати за дотриманням правопорядку на територіях шкіл та дитячих садків. Працівниками Ситуаційного центру з початку 2020 року зафіксовано більше 17 тисяч правопорушень. За всіма камерами на одній зміні стежать шість працівників. Серед них як фахівці «Муніципальної варти», так і представники патрульної поліції та ДСНС. Звісно, охопити усі камери їм досить непросто, а тому окремий фахівець систематично відслідковує повідомлення, які вінничани надсилають через соціальні мережі.

Інформація надходить до Ситуаційного центру, а вже звідти її переадресовують на ту чи іншу комунальну службу чи службу екстрених викликів.

Для підвищення безпеки дітей та привертання уваги водіїв на пішохідних переходах біля шкіл та дитячих садків продовжено встановлення фігур «помаранчевих хлопчиків», якими на 01.01.2021 р. на території громади облаштовано 24 переходи, встановлено 46 таких попереджувальних фігур.

Значна увага приділялась екологічній безпеці у громаді, проведено низку заходів екологічного спрямування. У жовтні 2020 року проведено традиційну акцію «Зелена хвиля», у ході якої на території 5-ти шкіл висаджено 269 дерев та кущів.

У травні 2020 року вдруге у Вінниці проведено міський конкурс учнівських екологічних ініціатив. Всього було подано 15 великих та 4 малих проєктів. На реалізацію 8 проєктів-переможців, які були реалізовані упродовж 2020 року з місцевого бюджету виділено близько 298,747 тис. грн.

Серед переможців:

- проєкти із запровадження компостування відходів (ЗЗСО №19, 30);
- проєкти щодо екологічного впорядкування територій (ЗЗСО №10, 17);
- просвітницькі проєкти, що популяризують сортування сміття, енергозаощадження (№1, 20,21, 26).

У жовтні 2020 року досвід проведення конкурсу учнівських екологічних ініціатив презентовано як практику «Партисипація молоді для вирішення екологічних викликів» на Всеукраїнський конкурс «Кращі практики місцевого самоврядування у 2020 році», оголошеному Міністерством розвитку громад та територій України за підтримки Ради Європи. Серед 168 заявок з різних областей України Вінницька міська об'єднана територіальна громада здобула I місце у номінації: «Влада та громада: інформування, діалог, участь».

09 грудня 2020 року на базі загальноосвітньої школи №19 відбувся міський екологічний форум «Еколідери для майбутнього». Його провели в рамках проєкту «Еколідери для майбутнього» під відкритим небом», який став переможцем конкурсу «Бюджету громадських ініціатив Вінницької міської об'єднаної територіальної громади у 2019 році». Програма форуму передбачала проведення окремої конференції для обміну досвідом педагогами, сесію для лідерів учнівського самоврядування закладів освіти міста та офлайн-майстер-клас для учнів закладу.

Крім того, в рамках форуму було проведено відео-екскурсії «Історія створення парку-музею Подільського каменю», «Парк Подільського каменю сьогодні» та «Гірські породи кристалічного фундаменту Українського кристалічного щита в межах Вінницької області».

The screenshot shows a presentation slide with the following content:

- Еколого-оздоровчий комплекс**
У 2018 році м.р.р.: ЗШ №20 – 1 місце (2000 грн.)
З Ш №20 – 1 місце (2000 грн.)
Бюджет екологічних ініціатив (номінація «Малі проекти»)
«Кістяк парку» - дерево моєї мікрорайону
- “Від екологічних ініціатив до екологічної спільноти”**
У 2019 році м.р.р.: ЗШ №20 – 1 місце (20 000 грн.)
З Ш №20 – 1 місце (20 000 грн.)
Бюджет екологічних ініціатив (номінація «Малі проекти»)
Прес механічний ПП-400
- Всеукраїнський конкурс «Кліматичні краплі»**
У 2020 році м.р.р.: ЗШ №20 – 3 місце (4000 грн.)
Миронівка І.Т. – 3 місце (3000 грн.)
Дракавинський В. – 1 місце (2000 грн.)

The slide also features images of a green trash bin and a green mechanical press labeled "Прес механічний ПП-400". The footer of the slide includes "Заметки к слайду" and "95%".

4.3. Ціль 3. Кожна дитина та молода людина має право насолоджуватись життям в сім'ї, іграми та відпочинком

Питання забезпечення прав дітей на життя в сім'ї є одним із пріоритетів у громаді. Упродовж року проведено заходи щодо влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, до сімейних форм виховання.

27 листопада 2020 року у прийомну сім'ю Віталія та Оксани Житників влаштовано дворічну дівчинку Вікторію. Сім'я Житників є багатодітною родиною, у якій на даний час виховується четверо власних та двоє прийомних дітей. Сім'я Віталія та Оксани – це приклад любові, поваги, гармонії.

06 листопада 2020 року у Вінницькій міській об'єднаній

територіальній громаді створено, ще одну прийомну сім'ю. Приймна мати має дві вищих освіти, працює як приватний підприємець, любить активний відпочинок та займається волонтерством. Вона виявила намір прийняти на виховання та спільне проживання дитину-сироту Артема, який не перший рік перебуває у дитячому закладі.

31 липня 2020 року у Вінницькій міській раді підписали договір із ще однією прийомною матір'ю. Жінка взяла на виховання двох сестер. Старшій Анастасії п'ять років, а молодшій Софії – рік. Приймна мама – вінничанка Світлана Олексіївна не одружена. За освітою вчителька іноземної мови. Так скалося, що власних дітей не має. Жінка прийняла рішення стати прийомною матір'ю і взяти собі на виховання двох.

Загалом у 2020 році до сімейних форм виховання (під опіку, піклування, до прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу) влаштовано 31 дитину, усиновлено 6 дітей громади.

За період 2018-2020 років на території Вінницької МТГ встановлено та оновлено 3 спортивних майданчика у ЗЗСО №2,9,22, 2 ігрових майданчика в ЗЗСО №8,9 та 15 ігрових майданчиків в закладах дошкільної освіти.

Окрім того, у 2020 році відкрито два спортивних ядра на базі загальноосвітніх шкіл №20 та №33.

На покращення спортивної інфраструктури у громаді спрямовані і 2 проекти, які здобули перемогу у конкурсі «Бюджет громадських ініціатив», та були реалізовані у 2020 році. В рамках даних проєктів проведено реконструкції волейбольного майданчика на території КП «Центральний міський стадіон» та спортивного майданчика на площі Шкільній.

Зважаючи на пандемію, у 2020 році культурне дозвілля для дітей та молоді змінило свій формат на «онлайн». Так, в онлайні проведено традиційні святкування Дня Європи та Дня міста, заходи проєкту «Мистецькі вихідні», танцювально-розважальний конкурс серед шкільних танцювальних колективів «Стартінейджер», конкурси юних художників, виконавців, читців.

Творчому розвитку та самореалізації дітей та молоді сприяв Відкритий фестиваль дитячих театрів мод «Феєрія моди», проведений у лютому 2020 року у Вінницькому міському палаці дітей та юнацтва. У заході взяли участь 25 колективів, та юні дизайнери закладів позашкільної, загальної середньої, професійно-технічної освіти з Вінницької, Волинської, Київської, Запорізької, Полтавської, Хмельницької областей.

У 2020 році мережа комунальних закладів позашкільної освіти Вінницької міської територіальної громади складається з 3-х комунальних позашкільних закладів, які перебувають в сфері управління органів освіти (Вінницький міський палац дітей та юнацтва ім. Лялі Ратушної, Вінницький міський центр художньо-хореографічної освіти «Барвінок», Центр позашкільної освіти «Школа успіху»), 5-ти дитячих мистецьких шкіл, 7-ми міських дитячо-юнацьких спортивних шкіл. Окрім того, у громаді, відповідно до запитів батьків і дітей, створено низку приватних закладів позашкільної освіти.

Все більшої популярності набуває серед мешканців Вінниці новостворений Центр розвитку «Origami», навчально-матеріальну базу якого складають:

- ✓ більше 20 навчальних приміщень,
- ✓ 4 балетних та 3 спортивних зали,
- ✓ актова зала,
- ✓ конференц-зала,
- ✓ кафе зі смачною випічкою та бізнес-ланчами,
- ✓ просторий хол із залом очікування для дорослих та дітей.

На базі Центру працює понад 100 груп для дітей та дорослих за такими напрямками: дошкільня, розвиток інтелекту, іноземні мови, спорт, хореографія, мистецтво.

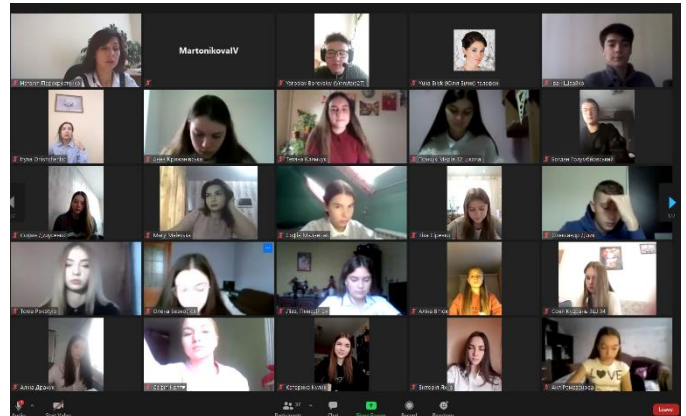

5. Успішні практики покращення життя дітей та молоді у Вінницькій міській територіальній громаді

Громада не може вважатися дружньою до дітей та молоді, якщо дорослі самі будуть вирішувати, що краще для юних членів територіальної громади. Тому наша громада завжди в пошуку нових механізмів залучення дітей та молодих людей до вирішення питань розвитку міста. Відбувається постійний діалог через дитячі і молодіжні об'єднання: Вінницьку молодіжну раду, Дитячу дорадчу раду, Громадське об'єднання старшокласників «Лідер», Громадське представництво дитячих омбудсменів. У кожній школі створені органи учнівського врядування, обраний Президент школи з числа старшокласників.

23 листопада 2020 року вдруге проведено День молодіжного місцевого самоврядування. Учнівські лідери з різних шкіл міста в цей день поспілкувалися з міським головою, заступниками міського голови та керівниками структурних підрозділів міськради на важливі для громади теми. Цього року у зв'язку із пандемією коронавірусу захід відбувся у режимі онлайн.

Учасники громадського об'єднання старшокласників «Лідер» у співпраці із представниками міської ради у вересні-жовтні 2020 року реалізували надзвичайно цікавий та пізнавальний проєкт «На що здатні 26%» у рамках навчального курсу від ЮНІСЕФ «Як забезпечити активну участь дітей та молоді у житті громади».

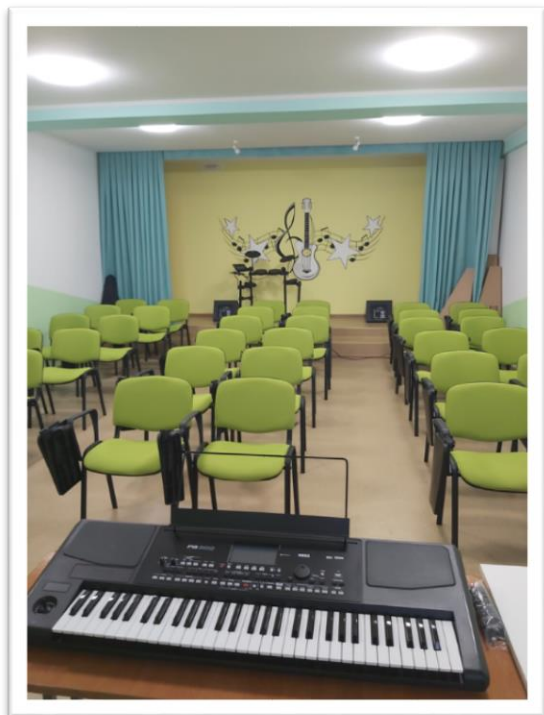

26% - це частка дітей та молоді у нашій громаді. Завданням проєкту було дослідити рівень обізнаності даної категорії населення у питаннях молодіжної участі та оцінити стан розвитку органів учнівського самоврядування у школах міста. Також під час проєкту діти дізналися про молодіжні об'єднання, що діють у Вінниці, та про ініціативу «Громада, дружня до дітей та молоді».

На першому етапі 30 президентів шкіл (учасників Громадського об'єднання старшокласників «Лідер») пройшли навчання від авторів проєкту. Потім відбулося опитування, у якому взяли участь 937 учнів із 21 закладу освіти, 463 із них стали учасниками інтерактивних зустрічей у своїх школах.

Учні шкіл, в яких відбулись заходи проєкту, змогли висловити свою думку щодо рівня їхньої залученості до життя закладу та шляхів її підвищення, напрацювали ідеї загальношкільних та загальноміських ініціатив та дізналися про існуючі можливості для молоді у місті (участь в громадських об'єднаннях, конкурси «Бюджет шкільних проєктів», «Конкурси екологічних ініціатив»).

У 2020 році вже другий рік поспіль з бюджету Вінницької міської територіальної громади виділено кошти на проведення конкурсу «Бюджет шкільних проєктів». Бюджет дитячої участі – платформа для залучення школярів до прийняття важливих рішень щодо розвитку своїх освітніх закладів, створення в них інфраструктури з

урахуванням їх думки а також можливість для учнів реалізовувати свої ідеї з різних питань, що їх цікавлять.

На міський етап конкурсу було подано 27 учнівських проєктів, 8 з яких стали переможцями. 2 малих проєкти (до 100 тис. грн.) і 6 великих (до 300 тис. грн) отримали фінансування і були реалізовані упродовж року. У закладах, які здобули перемогу, були сучасно облаштовані шкільна бібліотека, креативна зона у рекреаціях, новий сучасний кабінет для вивчення секретів приготування їжі в рамках вивчення предмету «Трудове навчання», приміщення для занять шкільних творчих гуртків, лазерний тир, музична студія, кабінет «STEM-освіти».

Окрім того, учнями Вінницького технічного ліцею був реалізований соціально-просвітницький проєкт «Інтеграція молоді в сучасний соціум», основною метою якого була підготовка молоді до дорослого життя, формування навиків комунікації.

На шляху до створення громади, дружньої до дітей та молоді, важливою є співпраця органів влади та громадянського суспільства. У Вінниці є низка успішних практик такої співпраці. Яскравим прикладом є реалізація у 2019 та 2020 році проєкту «Майстерня шкільних ініціатив». ГО «Освітній простір 2.0» з даним проєктом два роки поспіль отримує перемогу у конкурсі інститутів громадянського суспільства, який організувала Вінницька міська рада. У 2020 році проєкт розширили й доповнили компонентом «Соціальне шкільне підприємництво». Метою проєкту є стимулювання громадської активності й

підвищення конкурентоспроможності шкільної молоді завдяки навчанню проєктному менеджменту та соціальному підприємництву для розробки молодіжних ініціатив, спрямованих на сталий розвиток громади. Проєкт реалізували в тісній співпраці з департаментом освіти Вінницької міської ради. Департамент поширив інформацію про події і сприяв залученню учасників. Представники департаменту взяли участь у дослідженні потреб, можливостей та стану залучення школярів до місцевого розвитку, що допомогло сформуванню програму, яка максимально відповідає потребам й інтересам цільової аудиторії.

Основними заходами 2020 року в межах проєкту стали: майстерня з проєктного менеджменту для 100 учнів вінницьких шкіл; майстерня соціального підприємництва для 10 команд; майстерня для шкільних менторів, до якої долучились 50 педпрацівників; підготовка посібника з рекомендаціями для розробки молодіжних проєктів.

Проєкт «Майстерня шкільних ініціатив» увійшов до Збірника історій про кращі спільні проєкти організацій громадянського суспільства та органів влади (https://cedem.org.ua/.../2021/02/ZBIRNYK_ISTORIJI_2020.pdf), що став одним із

результатів інформаційної кампанії «Громадянське суспільство та влада – кращі практики співпраці» Міністерства культури та інформаційної політики України (МКІП) спільно з проєктом «Ініціатива секторальної підтримки громадянського суспільства України» (Ініціатива), який реалізує ІСАР Єднання у партнерстві з Українським незалежним центром політичних досліджень (УНЦПД) та Центром демократії та верховенства права (ЦЕДЕМ).

У 2020 році продовжено реалізацію профорієнтаційного проєкту «Fly Up: впевнений старт молоді». Основною метою проєкту є формування у молоді свідомого вибору професії, позитивного ставлення до робітничих професій, розширення знань про світ професій сучасності. У 2020 році заходами проєкту охоплено 70 учнів.

Наприкінці року відбувся фестиваль «Fly Up Fest: майбутнє починається сьогодні». На панельній дискусії за участі представників освіти та бізнесу обговорили тенденції та виклики сучасного світу, їх вплив на ринок праці, ТОП-навички 2025 року та як їх розвивати. Гості відвідали цікаві майстер-класи в онлайн та офлайн форматах.

В рамках святкування у Вінниці Дня міста лідери та лідерки учнівської спільноти долучились до інтерактивної онлайн-гри «UChange LIVE: Вінниця», яка проводилася за методикою Ради Європи CivicLab в рамках реалізації проєкту «Зміцнення громадської участі у демократичному процесі прийняття рішень в Україні» в партнерстві з Департаментом освіти Вінницької міської ради, ГС «Київська громадська платформа неурядових організацій» та ГО «Форум розвитку громадянського суспільства». Разом з командою професійних

фасилітаторів учні на прикладі одного проекту, а згодом кожен самостійно, прописували шляхи реалізації задуму. Більшість проектів, які озвучила молодь, стосувалася облаштування спортивних стадіонів та майданчиків на території закладів освіти, що підтверджує правильну стратегію, яку обрала громада Вінницької міської територіальної громади.

Окрім того, у 2020 році у співпраці влади й громадських організацій для дітей та молоді та за їх участю було реалізовано низку проектів: «Школа громадянської активності ActiveLab», «Університет здорової молоді», «Підтримка діа-молоді», «Студентський хаб – старт молодого вчителя» «Освітньо-культурний табір «International Culture Camp».

30 грудня 2020 року у НУВ «Місто змістів» відбулася презентація посібника «Доступна математика. Дочисловий період». Він призначений для дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються в перших інклюзивних класах закладів загальної середньої освіти Вінницької міської громади. Даний посібник є результатом реалізації проекту «Доступна література» - одного з переможців конкурсу «Бюджет громадських ініціатив».

У 2020 році Вінницька громада активно працювала над створенням Стратегії розвитку Вінницької міської територіальної громади до 2030 року – «Стратегія 3.0». До створення цього важливого документа долучилась і молодь. У серпні 2020 року для 65 учасників літньої молодіжної школи «Разом до успіху» був організований дводенний відпочинок у наметовому містечку. Активні та креативні молоді люди пройшли курс молодого бійця під час військово-спортивного квесту, змагались у «БатлУМ», вчилися надавати домедичну допомогу. І разом з тим, учасники школи активно обговорювали майбутнє своєї громади, напрацьовували ідеї проектів до Вінницької Стратегії 3.0.

6. Висновки та пропозиції

Узагальнені підсумки моніторингу реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» у Вінницькій міській територіальній громаді свідчать про успішну реалізацію ініціативи у 2020 році та загалом у період реалізації з 2018 по 2020 рік. Незважаючи на виклики, пов'язані з поширенням епідемії COVID-19, План реалізації ініціативи у Вінницькій міській територіальній громаді виконано на 93%. Зроблено дієві кроки по забезпеченню прав дітей та молоді, їх активному залученню до прийняття важливих рішень, які стосуються їх життя.

Відповідно до рішення міської ради від 04.12.2020 р. №24 у Вінницькій громаді подальша робота з покращення життя дітей та молоді відбуватиметься відповідно до Плану дій з реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» на 2021-2023 роки, який уже розроблено та буде розглянуто на сесії міської ради.

До розробки проекту Плану були долучені структурні підрозділи виконавчого комітету ВМР, представники дитячих та молодіжних громадських об'єднань. У грудні 2020 року члени Дитячої дорадчої ради організували роботу 4-х фокус-груп із залученням представників учнівських рад закладів загальної середньої освіти та напрацювали пропозиції до Плану дій з реалізації ініціативи у 2021-2023 роках, які були враховані при розробці Плану. Було вирішено у наступний період доповнити План заходами ще одного напрямку концептуальної рамки ініціативи, а саме «Забезпечення права дітей та молоді бути почутими». Відповідно, у Плані дій на 2021-2023 роки задекларовано 4 пріоритетних цілі, над якими громада працюватиме у наступні 3 роки:

- забезпечення права дітей та молоді на рівність, справедливе ставлення;
- забезпечення права дітей та молоді бути почутими;
- створення безпечного та чистого середовища для проживання дітей та молоді;
- забезпечення права на життя в сім'ї, культурне дозвілля та можливість займатися спортом.

Успіх реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді» залежить від консолідації зусиль органів місцевого самоврядування, громадськості та самих дітей. Лише спільна робота з вирішення актуальних викликів сьогодення дасть позитивні результати у справі формування комфортного середовища для життя та розвитку кожної дитини.

